

PHILIP ROTH

Nemesis

Traducere din limba engleză și note
de Radu Pavel Gheo

Editie revizuită
de Ramona Gönczöl

POLIROM
2020

Cuprins

<i>Mulțumiri</i>	7
1. Newark ecuatorial	9
2. Indian Hill.....	153
3. Reîntîlnirea	253

Cînd îi descoperi masa, îl cuprinse o bucurie atît de mare, încît cu greu reuși să se abțină și să nu se ridice ca s-o strige. Adevărul era că în ultimele trei zile petrecute pe teren se gîndise că n-o s-o mai vadă niciodată. Din clipa în care a acceptat slujba de la Indian Hill, a fost sigur că va fi doborât de poliomielită și că va pierde totul. Și totuși uite-o acolo, fata aceea cu niște ochi frapant de negri și cu părul negru-negru, des și cîrliontat, pe care tînăra și-l tunse pe perioada verii – în natură existau puține coafuri cu păr negru veritabil, iar cea a Marciei era una dintre ele. Atunci cînd o văzuse prima oară, la o întîlnire organizată toamna trecută pentru prezenta-rea noilor cadre didactice, părul fetei cobora luxuriant, acoperindu-i umerii. Se simtise atras de ea, aşa că în acea primă după-amiază în care stătuseră fată în față – și de la care trecuse ceva timp – a putut să se uite direct în ochii ei și nu s-a putut stăpîni să n-o fixeze cu privirea de la distanță. Apoi o văzuse cît de sigură pe ea mergea în fruntea clasei sale tacute atunci cînd îi conducea pe elevi de-a lungul coridoarelor, în drum spre sala de festivități, și simtise iarăși cum se îndrăgostește de ea. Faptul că elevii o numea domnișoara Steinberg îl fascina.

Acum Marcia era bronzată puternic și purta un tricou cu guler la fel ca al lui,

ceea ce nu făcea decât să-i sporească frumusețea întunecoasă și mai ales cea a ochilor ei, ai căror iriși îl impresionau prin faptul că erau nu doar mai negri, ci și mai rotunzi decât ai oricui altciva – două ținte visătoare, cu cercurile lor concentrice colorate într-un maroniu bătînd în negru. N-o văzuse niciodată atât de frumoasă ca acum, chiar dacă semăna prea puțin cu un instructor și mai mult cu cineva venit în tabără și abia dacă mai amintea de învățătoarea îmbrăcată cu gust de la clasa întâi, cea care, la doar douăzeci și doi de ani, etala în exterior siguranța de sine a unui cadru didactic cu experiență. Domnul Cantor observă că năsucul ei de fetișcană era acoperit cu un strat subțire de unsoare albă și se întrebă ce își trata: vreo arsură de la soare sau de la iedera otrăvitoare. Iar apoi îi trecu prin minte un gînd care-l umplu de voioșie: De astă trebuia să-ți faci griji aici, de astă le spuneai copiilor să se păzească – de iedera otrăvitoare!

În toată hărmălaia aceea din mijlocul cantinei nu avea nici o șansă să-i atragă atenția Marciei. A ridicat de câteva ori un braț în aer, dar fata nu l-a văzut, chiar dacă el și-a ținut mâna ridicată și a fluturat-o pe sus. Apoi le-a văzut pe surorile Marciei, gemenele Steinberg, Sheila și Phyllis, care stăteau una lîngă alta la câteva mese depărtare de Marcia. Aveau unsprezece ani

și nu semănau deloc cu sora lor mai mare, căci era niște fetișcane pistriuate, cu păr roșcat și cîrlionțat, cu picioare lungi și dureros de slabe, cu nasurile luînd deja forma nasului tatălui lor, și erau de-acum amîndouă aproape la fel de înalte ca Marcia. Flutură mîna în direcția lor, numai că acestea discutau însuflețite cu fetele de la masa lor, aşa că nici ele nu-l observară. Din momentul în care le cunoscuse pe Sheila și Phyllis, domnul Cantor fusese cucerit cu totul de ele, de agerimea lor, de inteligența lor, de puterea lor de concentrare, ba chiar și de lipsa de grătie care începuse să le stăpînească. O să le știu pe fetele astea toată viața mea, se gîndi el, iar perspectiva îl umplu de o imensă plăcere. Vom face cu toții parte din aceeași familie. Și apoi, brusc, gîndul îi fugi la Herbie și Alan, care muri-seră pentru că își petrecuseră vara în Newark, și la Sheila și Phyllis, copile cam de aceeași vîrstă cu ei, care înfloreau pentru că își petreceau vara la Indian Hill. Și mai erau și Jake cu Dave, care se luptau cu nemții undeva în Franța, în vreme ce el se refugiase în confortul acestui așezămînt de distractii reprezentat de tabăra de vară, cu toți copiii plini de energie din ea. Îl uimea felul în care vietile pot urma trasee atît de diferite și cât de neputinciosi sănem cu toții în fața puterii hazardului. Și unde e locul lui Dumnezeu aici? De ce expediază El

o persoană în Europa ocupată de naziști, punîndu-i o pușcă în mîini, și o alta în cantina de la tabăra Indian Hill, cu o farfurie de macaroane cu brînză în față? De ce plasează El pe timpul verii un copil din Weequahic în Newarkul infectat cu poliomielită și un altul în minunatul sanctuar din munții Pocono? Unui om ca el, pentru care sîrguința și munca îndîrjită constituisează pînă în prezent soluția tuturor problemelor sale, i se părea dintr-o dată imposibil de explicat din ce cauză o mare parte din ceea ce se întîmplă se întîmplă într-un anumit fel.

— Bucky!

Gemele îl reperaseră și vocile lor îl strigau peste toată zarva din jur. Se ridicaseră în picioare la masa lor și fluturau mîinile pe sus.

— Bucky! Ai ajuns! Ura!

El zîmbi și articula mutește „Văd, văd și eu“, timp în care gemenele o strigară pe Marcia:

— A venit Bucky!

Marcia se ridică și se uită în jur, aşa că se ridică și el și acum îl văzu în cele din urmă și ea și îi trimise un sărut cu ambele mîini. Domnul Cantor se salvase. Nu fusese înfrînt de poliomielită.

Își petrecu după-amiaza pe faleză, unde se uită cum instructorii de acolo – băieți de liceu în vîrstă de șaptesprezece ani, care

nu ajunseseră încă la vîrsta de recrutare – îi învățau pe puștii din tabără stiluri și practici de înot. Nu văzu nimic care să nu-i fie cunoscut de la cursul de predare a înotului și salturilor de la trambulină pe care îl urmase la colegiul Panzer. Din cîte i se păru, urma să preia un program bine pus la punct și un mediu de lucru perfect – nici un centimetru din mal nu părea neglijat, docurile, cheiurile, podinele și trambulinele erau toate într-o stare minunată, iar apa era orbitor de limpede. Dealurile împădurite, întesate de copaci, se înălțau abrupt în jurul lacului. Cabanele celor din tabără erau adăpostite între dealurile scunde de pe latura mai apropiată a lacului, tabăra fetelor începea la capătul uneia din aripile cantinei, iar cea a băieților la capătul opus. La vreo sută de metri depărtare se vedea o insuliță împădurită, acoperită cu arbori strîmbi, a căror scoartă părea să fie albă. Aceea trebuia să fie insula pe care Marcia spuse că ar putea merge și să fie feriți de ochii lumii.

Tînăra reușise să-i lase un biletel la secretarul de la biroul domnului Blomback: „Nu mi-a venit să-mi cred ochilor cînd l-am văzut aici pe viitorul meu soț. Eu pot să scap la 9.30. Așteaptă-mă în fața cantinei. Cum zic copiii: «Îmi place de tine». M.“

Cînd se încheie și ultima oră de înot, iar copiii din tabără se întoarseră la cabanele

lor, ca să se pregătească pentru cina de vineri seara și pentru filmul programat după aceea, Bucky rămase singur pe faleză, încințat de felul în care se desfășuraseră primele ore de la noua lui slujbă și însuflețit de tovărășia tuturor acelor copii lipsiți de griji și fermecător de energici. Până acum stătuse în apă, unde făcuse cunoștință cu instructorii copiilor, studiase felul în care lucrau și îi ajutase pe copii să învețe cum să dea din mîini și cum să respire, aşa că nu apucase să urce pe trambulina mare și să plonjeze în apă. Dar se gîndise la asta toată după-amiaza, ca și cum abia cînd va face primul salt în apă va fi cu adevărat aici.

Păși pe cheiul îngust de lemn care ducea la trambulina înaltă, își scoase ochelarii și îi lăsa la picioarele scării. Apoi, pe jumătate orb, urcă pe trambulină. Cînd se uită în jos, izbuti să vadă drumul pînă la capătul trambulinei, dar nu mai distinse mare lucru dincolo de ea. Dispăruseră dealurile, pădurile, insula cea albă, ba chiar și lacul. Era singur pe trambulină, deasupra lacului, și abia putea vedea ceva în jur. Aerul era cald, trupul lui era cald și singurele lucruri pe care le auzea erau pocnetele mingilor de tenis lovite și, din cînd în cînd, clinchetul ciocnirii metalului pe metal de undeva din depărtare, unde cîțiva dintre cei veniți în tabără aruncau cu potcoave și